

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 265/05-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. novembra 2005 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti S., spol. s r. o., K., zastúpenej advokátom JUDr. J. C., Ž., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Cb 129/2002 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti S., spol. s r. o., o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. októbra 2005 doručená sťažnosť spoločnosti S., spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Cb 129/2002.

Zo sťažnosti okrem iného vyplýva, že „Sťažovateľ dňa 11. 09. 2001 podal prostredníctvom pošty písomný návrh žaloby, ktorým sa domáha určenia platnosti hospodárskej zmluvy (...)

Od podania žaloby konajúci prvostupňový súd Čadca začal vo veci konať a na deň 2. 12. 2002 vytyčil prvé pojednávanie. Druhé pojednávanie vytyčil na deň 10. 3. 2003, tretie pojednávanie vytyčil na 6. 11. 2003 a štvrté pojednávanie na deň 6. 4. 2004. Od tohto dňa súd nevykonal žiadne úkony a sťažovateľ i naďalej zostáva v právnej neistote. (...)

Pre nečinnosť súdu sa sťažovateľ, telefonicky viackrát domáhal odstránenia stavu nečinnosti, naposledy dňa 3. 10. 2005 prostredníctvom svojho právneho zástupcu v súlade s ust. § 17, ods. 1 zákona č. 80/92 Zb. o sídlach a obvodoch súdov SR (...)

Sťažovateľka v závere sťažnosti žiada, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1) Základné právo sťažovateľa S. spol. s r. o. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48, ods. 2 Ústavy SR v konaní vedenom na Okresnom súde v Čadci pod sp. zn. 11 Cb/129/2002 bolo porušené.

2) Okresnému súdu v Čadci sa prikazuje, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 11 Cb 129/2002 začal konať.

3) Sťažovateľovi S. spol. s r. o. K. sa priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 200.000.- Sk, ktoré mu je Okresný súd v Čadci povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

4) Okresný súd Čadca je povinný zaplatiť náhradu trov konania v sume 5 302.- Sk za 2 úkony pr. pomoci podľa vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z., § 11, ods. 2 cit. vyhl. na účet pr. zástupcu JUDr. J. C. (...)

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento

zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v prípadoch namietaného porušenia základných práv v dôsledku zbytočných prietáhov v konaní zapríčinených všeobecným súdom skúma, či sťažovateľ využil právne prostriedky, ktoré mu na ochranu jeho práv do 31. marca 2005 poskytovali ustanovenia § 17 ods. 1, § 20 až 23 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov platnom a účinnom do 31. marca 2005 (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“), resp. po 1. apríli 2005 ustanovenia § 3 ods. 7 a § 62 až 68 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Využitie týchto prostriedkov nápravy, ktoré sú podľa názoru ústavného súdu účastníkovi súdneho konania ľahko dostupné, nevyžaduje ústavný súd ako podmienku prijatia sťažnosti na ďalšie konanie, ak z okolností konkrétneho prípadu vyplýva, že uvedenú podmienku sťažovateľ nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde), najmä ak využitie uvedených prostriedkov nápravy nemožno vzhľadom na okolnosti daného prípadu pokladať za postup umožňujúci dosiahnuť účinnú ochranu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (mutatis mutandis III. ÚS 241/03, resp. III. ÚS 132/05).

Ústavný súd v súvislosti s tým poukazuje aj na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05) účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prieťahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou.

Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prieťahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prieťahov a ustanovuje za také prieťahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona].

Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania sťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené prieťahy v konaní (...)“. V zmysle prvej vety druhého odseku citovaného zákonného ustanovenia „Orgán, ktorý vybavuje sťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti“. Napokon podľa tretieho odseku predmetného zákonného ustanovenia „Ak orgán poverený vybavovaním sťažnosti zistí, že sťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky“.

Z obsahu sťažnosti a z jej príloh nevyplýva, že by sťažovateľka pred podaním sťažnosti ústavnému súdu postupovala tak, ako jej to umožňovali ustanovenia § 17 ods. 1, § 20 až 23 zákona o štátnej správe súdov, resp. od 1. apríla 2005 zákon o súdoch v ustanoveniach § 3 ods. 7 a § 62 až 68. Sťažovateľka teda nepreukázala, že by si základné právo, ktorého porušenie namieta pred ústavným súdom, chránila prípadne iným spôsobom, ktorý jej za týmto účelom zákon účinne poskytuje a na ktorého použitie je oprávnená podľa osobitných predpisov. Ústavný súd nepovažuje za vyčerpanie tejto možnosti jej „telefonické sťažnosti“, naposledy z 3. októbra 2005 (v konaní, ktoré začalo v roku 2001), navyše keď

sťažovateľka a jej právny zástupca ústavnému súdu nepredložili ani kópiu takejto sťažnosti a ani odpoveď predsedu okresného súdu na ňu.

Ústavný súd zastáva názor, že aj keby považoval úkon sťažovateľky z 3. októbra 2005 za podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu, podanie takejto sťažnosti (podľa zákona o súdoch) v krátkom čase (štyri dni) pred podaním sťažnosti ústavnému súdu sa javí byť iba formálnym úkonom, ktorému nemožno pripísať účinky, ktoré by inak taká sťažnosť mohla mať, ak by predseda okresného súdu dostal primeranú (rozumnú) lehotu na prijatie opatrení proti zbytočným prieťahom vo veci samej (mutatis mutandis IV. ÚS 306/04, III. ÚS 78/05, IV. ÚS 194/05).

Sťažovateľka taktiež nepreukázala, že podmienku podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nesplnila z dôvodov hodných osobitného zreteľa, a existenciu takýchto dôvodov nemožno vyvodit' ani z obsahu sťažnosti (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je sťažnosť prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť je potrebné odmietnuť so zreteľom na nesplnenie tejto podmienky konania (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, považoval už ústavný súd za bezpredmetné rozhodovať o ďalších nárokoch uplatnených sťažovateľkou v jej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2005